

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - števil. 74.

Štev. 172.

V Ljubljani, v soboto 29. julija 1899.

Letnik XXVII

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom pričnjenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta 3 gl.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Kriza v kmetijski družbi.

Dobrih 14 dnij je minulo, odkar se je dogodilo najgorje nasilstvo, kar so je naši liberalci sploh kedaj učinili, — in s tem je veliko rečeno!

Po celi deželi vre, — in priznati moramo, da je Murnikovo ženijalno započetje imelo tudi vsaj jedno dobro posledico: kmet vstaja! Kmet vstaja vsepovsodi in želeli bi, da bi ljudje kakor Murnik, Tavčar in Pirce čuli na lastna ušesa, kako sodi o njih kmetško ljudstvo. Še celo dr. Tavčar, ki je pri obnem zboru z zaničevalnim smehom tiste kmete žalil, ki ga po njegovem lastnem priznanju redijo, še tisti dr. Tavčar odvadil bi se tega porogljivega smeča, s katerim si misli pomagati čez vse opravičene tožbe tistega od vseh strani zatiranega stanu, kojega sin je tudi on sam, — kmeta. Toda obrnimo se k resnejim faktorjem.

Kmet vstaja! Vse je po konci po celi deželi. Danes še ne vemo, v kateri konkretni obliki si bo ljudska nevolja dala duška, — to pa vemo,

da je gibanje intenzivno, da se je hipoma polastilo vseh slojev kmetškega prebivalstva v celem deželi, da razburjenost raste od dne do dne. Pa tudi to vemo, da je razburjenost povse upravičena, ker ima svoje korenine v frivolno žaljenem pravem čutljubstvu in v frivolno žaljenih najvitalnejših interesih kmetškega prebivalstva. Taka razburjenost je zdrava in dela ljudstvu čast. Gorje ljudstvu, ki ni razburjeno, če se frivolno njegove pravice in interesi teptajo z nogami. Toda, hvala Bogu, naše ljudstvo ima zdravo, krepko in prosto dušo! In to bodo še čutili naši liberalci. naše ljudstvo obrnilo se bode napadov Murnikov, Pircev, Malovrhov, Tavčarjev in drugih enakih liberalcev.

Sredi nad vse resnega gibanja stojimo. Trenotek smatramo ugodnim, da vprašamo: kaj poreče vlada in kaj poreče — katoliško - narodna stranka?

Vlada doslej ni storila ničesar, vsaj v javnosti ni o kakem vladnem koraku v bran pravice kmetškega ljudstva nič znanega. Ne bomo si belili glave, kaj storijo faktorji, ki so poklicani brez ozira na stranke braniti pravico. Vemo, da gospod deželni predsednik ni baš prijatelj naših teženj, vemo pa tudi in prepričali smo se o tem pri mnogih prilikah, da je prijatelj zakona. Več mi od njega ne zahtevamo.

Kaj pa stori katoliško - narodna stranka? Borba v kmetijski družbi ni politična, temveč gospodarska, ker se gre za obrambo najvitalnejših interesov kmeta. Toda dandanes se gospodarska vprašanja ne dajo popolnoma ločiti od politike. Nasprotno, tista politika je najboljša, ki se z največjo vnemo peča z negovanjem gospodarskih interesov ljudstva. Katoliško - narodna stranka se sme ponašati, da je edina stranka na Kranjskem, ki postavlja gospodarsko - socialna vprašanja v prvo vrsto, zlasti pa ona z vso odločnostjo zastopa ko-

risti kmeta. Zato tudi danes katoliško - nar. stranka ne sme molčati. Zastaviti mora ves svoj politični vpliv za pravico kmeta, varovati svoje interese v kmetijski družbi. Interesi kmeta in oni katoliško - narodne stranke so eni in isti. V kmetškem prebivalstvu ima katoliško - narodna stranka svoje korenine in svojo moč. Iz tega je treba izvajati posledice.

Spravo je liberalna stranka itak frivolno razbila, ali, bolje rečeno, je od vsega početka sem nikdar držala ni. Liberalna stranka naj uživa tudi sadove svojega početja. Jeseni bode prilika, liberalni kliki v gotovini odplačati sleparijo, katero je učinila proti našemu poštenemu kmetu. To odplačilo je sveta dolžnost katoliško - narodne stranke. V čem bode obstajalo to odplačilo, izvedelo se bode jeseni, ko se snide državni zbor. Z našim klavernim liberalizmom ob tla na celem črti!

Blagru in pravicam našega poštenega kmeta pa se mora katoliško - narodna stranka posvetiti z vsemi močmi, hoditi mora pot gospodarsko - socialnega preporoda prvega stanu našega naroda in države, kmeta!

S socijalnega kurza.

Na Dunaju, 21. julija 1899.

V. Nekaj praktičnih opazk k ženskem vprašanju.

Že pri prvem socijalnem kurzu, ki se je vršil pred nekaj leti, je dunajski župan — liberalci se morajo začuditi — je dr. Lueger duhovnikom govoril o velikem socijalnem vplivu Marijinega češčenja na žensko vprašanje in je s socijalnega stališča priporočal, da se češčenje Matere Božje zlasti med ženskami goji. Ob priložnosti drugega socijalnega kurza te dni je v društvu krščanskih žen dr. Lueger govoril v istem smislu, po domače in prisrčno, kot

LISTEK.

Napredno pismo.

Gospod vrednik!

V hladni senci letovišča pišem Vam tole pismo. Popolnoma utrujen sem od napornega dela preteklih tednov za narod. Sedaj mi treba novih moči.

Vi vse premalo cenite moje delovanje za naš narod. Kaj vse sem zanj storil v zadnjih tednih! Nevenljive zasluge pridobil sem si za njegov razvoj. Z velikim dušnim pa tudi telesnim naporom razgnal sem občni zbor kmetijske družbe. Dušnega napora je bilo treba pri tem, da se je skoval načrt, kako razgnati občni zbor. Naše najbistrejše glavice so tu sodelovale, in predno smo posamezne sotrudnike naučili, da so bili trdni vsak v svoji ulogi, to je bil križ. Posebno glavne vloge si dotičnik kar ni mogel zapomniti in gotovo dvajsetkrat smo vse ponovili, predno je tako dobro šlo, da smo mogli nastopiti. Nekateri ljudje imajo pač slabe glave.

Ravnokar sem zapazil, da je tudi moja glava v zadnji čas nekam opešala. To ni čuda po tolikem trudu. V vseh člankih in dopisih sem dosedaj trdil, da kmete niso bili v večini pri občnem zboru, da so marveč le hoteli z zvižajo zmagati pri volitvi. V četrtek pa sem tiskal v »Slov. Narodu«, da je bilo pri občnem zboru 80 »naprednih kmetovalcev« in 100 »zapeljanih nerazsodnih kmetovalcev«. Torej bi bilo po moji računici 80 več kot 100. Upam samo, da naši pristaši, ki berejo »Narod«, niso tega opazili, saj mnogo drugih reči tudi ne vidijo. Videli in opazili so le, da imenujem dotične kmete nerazsodne in zapeljane, in sedaj jih gotovo silno zaničujejo. In to že zadostuje, ni treba, da bi naši somišljeniki tudi še računati znali.

Svoje znanje kažemo itak zmiraž na najrazličnejše načine. Tako sem priobčil v ponedeljek v »Narodu« listek, ki riše klerikalizem na Španskem. V tem listku je celo vaš »stavec« pokazal velikansko znanost z opazko, da so Berbi ali Mavri svoj čas vladali Španskej. Nič ne de, da je ta stavec malo vrst pozneje stavil »Peter Ambues«, morda je to krivda pisateljeva. Nekaj sem slišal

o možu enacega imena, ali bolje rečeno bral sem v »Neue Freie Presse« ali v »Arbeiter Zeitung«, da je bil to grozen španski klerikalec, ki ga mora zaničevati vsak resničen svobodoumnež, pa ne vem, ali se je pisal Ambues ali Ambos ali kako. Pa tudi tega ni treba vedeti, zadostuje, da se zabavlja klerikalcem. Kazati jih moramo svojim pristašem kot nevedneže, neizobražene ljudi, nerazsodno maso, zapeljane reveže. V utrujenih mojih možganih pa mi pri tem vstane vprašanje, če so vsi klerikalci zapeljani reveži, kedo jih je pa zapeljal? Naposled berejo ti ljudje, kar pišem, in poslušajo, kar govorim, potem pa za mano računajo in poizvedujejo, in tako pridejo na razne napake, ki mi včasih uidejo, zatoorej mi potem ne verujejo.

Naj že bo, kakor koli. Pokazal sem Vam, kako naporno sem v zadnjih tednih delal v listu in na občnem zboru kmetijske družbe, tako, da sem res zaslužil počitnice. Kako bi človek lahko počival, kako bi se veselil prirode, »večno mlade«, kakor jo imenujemo liberalci, ali tudi »mater naravo« jo nazivljemo. Toda kamor človek gre, v vsakej vasi skoro že vidi nadpis »posojilnica« ali

je njegova navada. Liberalci in socialni demokratje takega župana iz dna duše sovražijo, krščansko ljudstvo ga pa spoštuje in ljubi.

Pri debati o ženskem vprašanju pri znanstvenem kurzu pa — in sedaj se morajo začuditi vse bravke in bralke »Slovenke« — so najbolj svobodomiselnost o ženskem vprašanju govorili katoliški duhovniki, na čelu jim profesor morale, prelat in dvorni svetnik dr. Schindler. Iz svojih praktičnih izkušenj so pa zastopniki delavskih stanov in uradništva to teoretično svobodomiselnost duhovnikov precej z ožili.

Ali so naši liberalci zmožni, da bi poživili obilico idej, ki jih izvajata te dve dejstvi?

A da se razumemo, hočemo pojasniti drugo točko.

Za razširjenje ženskega delokroga so se naglašale sedanje izpremenjene potrebe. Dela, ki jih ženska more izvrševati, naj se ji prepuste. Izmed višjih studij naj se ji dovoli zdravilstvo. Praktično naj ženska izvršuje zdravilstvo pri ženskah in otrokih; da bi zdravila moške, pač ni primerno.

Proti ženskemu delu so pa zastopniki uradništva in delavstva navedli praktične izkušnje. Da je pravi poklic žene doma pri ognjišču in pri zibelki, to priznavajo itak vsi, a tudi nemožene ženske se sedaj jemljejo v službo po krivici. Delodajalec bodisi zasebni ali javni, namreč nikdar ne misli povzdigniti pravice in veljave ženstva, ko sprejema ženske v službo, ampak njegovi ozir so zgolj sebični. Ženska namreč, dasi je fizično slabejša, daje vendar svojo delavsko silo bolj izkoriščati, nego moški, in dela za nižjo plačo. Zato je žensko delo vedno škodljivo stanu, v katerem se vpelje: Ženska konkurentinja vedno tlači plačo delavstvu. Na Dunaju je v državnih in deželnih pisarnah že na stotine pisaric, po tovarnah in prodajalnicah, pri železnici in pošti itd. delajo že ženske za nižjo plačo. Najbolj vstrajno se jih branijo še natakari na Dunaju. Pri tem seveda trpi veliko škodo rodbinsko življenje. Ženska, če je iztrgana iz rodbinskega življenja, ne more biti dobra soproga in mati. Na mestu zakona se sklepajo zato le nemoralne zveze. Nравnost pada, mladina se pridi. Nezadovoljstvo med ženskami in moškimi narašča. Zato je vsako razširjenje tako imenovane ženske emancipacije družabno zlo, dasi je tu in tam neizogibno in se mu je treba prilagoditi.

V slab glas je prišla ženska emancipacija posebnost zaradi tega, ker njene najglasnejše razširjateljice niso delale z namenom, pomoči opravičenim potrebam ženstva, ampak ker so se udele nemoralnim modernim strujam. Radikalne socialistinje, napuhnjene in nečimerne liberalke in zastopnice frivolnega »leposlovja« ne smejo stati na čelu ženski emancipaciji. Ženstvo vseh stanov je splošno veliko bolje, nego njegovo časopisje. — Mlade pesnice, katerih domišljija je polna nejasnega čustvovanja iz novodobnih romanov, vseučiliščniki, ki po velikomestnih nočnih kavarnah proučujejo »žensko vprašanje«, in podobno mlado ljudstvo hoče voditi ženski spol. Naše gospodične

»kmetijska zadruga«. To pa mi zagreni vsako veselje. Ali me hočejo kmetje res nalašč dražiti, mene, Janeza Naprednika?! Ako si hočejo pridobiti mojo naklonjenost, naj kar hitro zaprejo vse posojilnice in vsa kmetijska društva. Kaj pa je kmetu treba takih reči? Če se nam ne zdi potrebno, da bi zanj kaj storili, je naravnost predrzno od njega, da si hoče sam pomagati. Bleiweisove »Novice« je bral, sedaj pa kar naenkrat ne mara Pirčevih. Kmet naj bo tiho in naj lepo prebira Pirčeve »Novice«, tam notri je zapisana taka modrost, da se bom še jaz začel učiti iz njih. Potem gotovo kmetu še na um ne bo prišlo, da bi hotel voliti tako, kot nam ni všeč, ali sploh storiti kaj, kar bi nam ne ugajalo. Kmet naj živi v strahu pred nami gospodi, tako je bilo do sedaj, in kar prečuditi se ne morem, da hoče sedaj biti drugače.

Pa menda ja ne bodejo naposled prav imeli kmetje? Razjasnite to, gospod urednik,

Vašemu

V Ljubljani, 29. julija 1899.

Janezu Napredniku,
ponižnemu pa odločnemu služabniku napredne misli.

splošno že mislijo, da tiči inteligentnost v toaleti in v čitanju romanov. Zato se pa čisto zgodi, da je kaka ljubljanska delavka, ki posluša društvena predavanja in bere svoj »Glasnik«, v socialnih stvareh veliko bolj izobražena, kakor kaka dama, ki pleše v »Narodnem domu«. Vzemite v roke »Slovenko« in preberite, kaj kvasijo razne Danice, Vide in Vande! Seveda ne gre to vse na rovaš ženskemu spolu, saj pri takih listih za ženskimi imenom tiči mnogokrat kak »inteligenten« učenjak moškega spola, ki piše take reči »za šport«. A sploh moramo reči, da tiste ženske, ki hočejo pri nas voditi ženstvo, sledé slabejšim vzgledom svetovnega gibanja.

Naše ženstvo je preveč zaljubljeno v nemoralne romane. Tudi frivolni listki »Slov. Naroda« in židovskih časopisov so marsikateri »inteligentni« slovenski dami prodrli v meso in mozeg. Stariši v lasti v Ljubljani, so glede časopisov silno kratkovidni. Da je vsak »inteligenten« ljubljanski meščan naročen na glasilo slovenske malovršnosti, to se mu ne dá izbiti iz glave. On mora vsak dan dobiti poleg golaža in piva tudi porcijo nazorov o klerikalizmu, zabeljeno z nekaterimi surovimi in nedostojnimi napadi na katoliško cerkev, nekaj »rodbinskih tragedij« mora biti poleg in kaka lascivnost za poper. Če ne zavžije vsak dan kaj takega, mu nekaj manjka. Pa to naj bi že bilo: nekateri ljudje imajo pokvarjen želodec. Stariši pa puščajo take stvari doma na mizi, da jih beró tudi otroci. Nedorasla dekleta in radevedni mladiči, ki prve korake namerjajo v svet, z velikim zadoščenjem prebirajo, kar glasilo »inteligence« piše o »feminizmu«, »demimondkah« in podobnih rečeh. In čez nekaj let se stariši čudijo: »Kdo nam je sina, kdo nam je hčer izprijel?« V nižjih razredih srednjih šol in med nadejnimimi hčerkami naših prvakov se dobe že eksemplari, ki delajo s svojo »zavedno zrelostjo« vso čast glasilu naše »inteligence«. Kar pa taki napolotroci skrivaj beró, kar se na tihem pod šolskimi klopki daje iz rok v roko, brošurice, ki jih stariši ne vidijo — to pa izpopolnjuje zrelost in zavednost mladine v najvišji meri.

V našem času, ko se mora socialna preobnova začeti in dovršiti v rodbini, je žena v prvi vrsti poklicana, da nastopa kot reformatorica v krščanskem smislu.

Žene same se morajo družiti, a družiti se morajo pod onim praporom, ki je žensko osvobodil suženjstva in ki je iz ženske naredil soprogo. Zato se zavedne krščanske žene družijo v katoliških društvih, kjer se skupno izobrazujejo in posegajo tudi dejanjsko, bodisi s shodi, bodisi z agitacijo, bodisi s peresom, blagodejno med socialne in politične boje. V teh društvih se mora gojiti apologetična izobrazba.

»Emancipirana« žena postane nenravna le, če je njena »znanost« taka, kakoršna se sedaj širi v slabem slovstvu. Apologetično izobražena žena pa najde v krščanstvu trdno oporo, in njena pravna moč se poviša do heroizma, kakoršnega so moške le redkokdaj zmožni.

Tako društvo katoliških žen ima obilen in hvaležen delokrog.

1. Neizprosen boj morajo bojevati katoliške žene proti prostituciji. To je jedno tistih socialnih vprašanj, ki žensko najbolj zadevajo. V zvezi s cerkvijo morajo iti katoliške žene v boj zoper to gnilobo.

2. Katoliške žene morajo strogo nastopati proti nenravnemu slovstvu. Materino oko mora pregledati tudi knjige, ki jih njeni otroci beró. V katoliškem društvu naj bi se take knjige pregledale, in če je kaj nenravnega v njih, se dotični materi pove, da svojemu otroku knjigo vzame. Društvo katoliških žena si naj osnuje knjižnico dobrih krščanskih zabavnih in poučnih knjig za odrasle in še posebno knjižnico za otroke.

3. Katoliške žene imajo veliko socialno silo v bojkotu. Če se katoliške žene med seboj zmenijo: pri tem kupujemo, pri tem pa ne, bodo trgovci brž taki, kakoršne si bo želelo društvo. Zlasti naj bi se zmenile žene v katoliškem društvu, da podpirajo domače obrtnike in da ne kupijo pri judovskih filijalah.

4. Katoliške žene imajo lepo priložnost, da sodelujejo pri dobroteljskih zavodih. Koliko sirot je brez dobrotnika! Koliko deklet pade, ker nimajo opore in pomoči! Koliko čistega veselja

pa imajo dobre krščanske žene od takega socialnega dela!

5. Katoliške žene naj bi posredovale službe dekletom. Tako društvo bi bilo neizmerne važnosti. Sicer bi bila posredovalnica služb stvar občine, pa naši gospodje imajo za tako stvar ubore malo razuma. Praktični razum naših katoliških žena naj bi tu pomogel in osramotil moške!

Tu sem podal nekaj praktičnih opazk. Naše praktične žene jim pridenejo lahko iz svoje izkušnje še več. Treba je poguma in prave emancipacije!

Pri nas še ni vse izgubljeno. Veliko je gnilega in nezdravega, a vendar se da mnogo popraviti. Pametni moške store lahko mnogo, pametne žene pa še več.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. julija.

Spravna akcija na Moravskem in češko časopisje. O uspehu, oziroma bolj o neuspehu, ki se je dosegel pri zadnji seji moravskega permanentnega spravnega odseka prinašajo češke novine zelo ostre kritike, katerih končni namen meri nato, da češki poslanci čim prej izstopijo iz odseka. Brnski »Hlas« piše mej drugim: Trezni politiki goje le jedno željo, da namreč češki poslanci dajo takoj slovo nehvaležnemu odseku, ob enem se pa z vso resnostjo obrnejo do vlade, naj ona stori konec nemški trmi in predrznim nemškim zahtevam. — »Lidove Noviny« izjavljajo, da je sedaj konec spravnih akcij, za posledice so pa odgovorni le Nemci. V istem smislu se izraža tudi list »Mor. Orlice«, le da poleg vlade apeluje tudi na liberalno veleposestvo, da z vso silo pritiska na nemške člane spravnega odseka. »Narodni Listy« pa pišejo mej drugim: Z ljudmi, ki prisegajo na vsi črti na znani binkoštni program, ne morejo češki zastopniki nič več sedeti pri jedni mizi, ne da bi izgubili na svoji časti. — Iz teh glasov se da posneti, da bodo morali češki člani spravnega odseka čim prej izstopiti iz tega odseka in pričeti napram Nemcem tako postopati, kakor postopajo Nemci napram češkim opravičenim zahtevam. To pa slutijo tudi Nemci sami in Schoenererjanska glasila nemškim članom istotako svetujejo, naj se ne spuščajo več v nadaljna pogajanja. Kričaški voditelji pač vedo, kje jih žuli čevlji.

Socialni demokratje in volitve v delegacijo. Zopet se je oglasilo glasilo vodstva avstrijske socialno-demokratske stranke, znana dr. Adlerjeva »Arbeiter Zeitung«, v zadevi obstrukcije pri volitvah v delegacijo. List se splošno izjavlja proti obstrukciji, ker večinoma ničesar ne koristi. Po mnenju pisca je obstrukcija le takrat umestna, kadar se more škoditi vladi. Thunova vlada je pa sedaj neranljiva, grofa Thuna štiti na celem telesu znani paragraf 14. Le v enem slučaju se mu more do živga, in sicer pri napominanih volitvah. Dokler pa ta točka ni na dnevnem redu, tako dolgo obstrukcija ni umestna. Tedaj pa treba nastopiti proti vladi in sicer ne z imenskimi glasovanji ali obtožnicami, marveč s silo. Proti volji parlamenta se volitve ne morejo in tudi ne smejo vršiti. — Toraj socialisti so v teoriji proti obstrukciji, v praksi jo pa zagovarjajo.

Križa v Belgiji. Včeraj se je sošla k zopetnji seji komisija petnajstih članov, ki ima, kakor znano, nalog, izgotoviti načrt za preobnovo belgijskega volilnega reda, oziroma izjaviti se za jednega izmed raznih predlaganih volilnih sistemov. Gotovosti v tem oziru ni še prav nobene, vendar pa trdijo liberalni listi, da se izjavi komisija bržkone za proporcionalni volilni sistem, kateremu nasprotuje posebno ministerski predsednik Van den Peereboom. Ako se uresniči ta trditev liberalnih listov, potem je pričakovati seveda odstopa ministerskega predsednika in baje tudi ministra Schollaerta, ki je z njim enakih mislij. Kabinet se potem tako preosnuje, da prideta na mesto teh dveh mož dva liberalna ministra, predsedstvo dobi pa prejšnji kabin. načelnik Smet de Nayer. Za poslednjega, kot toplega zagovornika proporcionalnega volilnega sistema, je baje posebno vnet kralj sam in želi, da zasede prvi ministerski stolec. To so pa seveda le ugibanja, ki jih razširjajo liberalci, ker so jim po godu.

Tedenski koledar.

Nedelja, 30. julija: 10. pobink.; evang: O farizeju in cestinarju. Luk. 18. Abdon in Senen mm. — Ponedeljek, 31. julija: Ignacij Lojol. — Torek, 1. avgusta: Vezi sv. Petra. — Sreda, 2. avgusta: Porcijunkula. Alfonz Lig. — Četrtek, 3. avgusta: Najdba sv. Štefana. — Petek, 4. avgusta: Dominik spozn. — Sobota, 5. avgusta: Marija Dev. Snežn. — Solnce izide 1. avgusta ob 4. uri 48 minut, zaide pa ob 7. uri 25 min. — Dan se skrči v avgustu za 1 uro 28 minut. — Musica sacra v nedeljo, 30. julija: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša »Salve Regina« zl. Ed. Stehle, graduale A. Foerster, ofertorij Otto Kornmüller. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Instrumentalna maša v D-dur zložil R. Kempter, graduale »Justus ut palma« zl. F. Ferjančič, ofertorij »Bone Deus« zl. V. E. Horak.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. julija.

(Presvetli cesar) se dne 30. avgusta iz Išla odpelje k velikim vojaškim vajam na Koroškem, ki se prične 31. avgusta in bodo trajale do septembra. Dne 3. septembra se cesar povrne na Dunaj.

(Promoviran) je bil doktorjem prava dne 22. t. m. na dunajskem vseučilišču gosp. Pavel Valjavec.

(Birmovanje v ljubljanski škofiji) V Krašnji bo sv. birma v torek 1. avgusta, v Blagovici v sredo 2. avgusta, v Češnjicah v četrtek 3. avgusta, v Št. Ožbaltu v petek 4. avgusta, v Št. Gotardu v soboto 5. avgusta, v Čemšeniku v nedeljo 6. avgusta, božja pot na Sv. Planino v ponedeljek 7. avgusta, sv. birma v Zagorju v torek 8. avgusta, v Kolovratu v sredo 9. avgusta, v Izlakah četrtek 10. avg., v Pečah v petek 11. avgusta, božja pot k sv. Valentinu v soboto 12. avgusta, sv. birma v Moravčah v nedeljo 13. avgusta. — V Ihanu bo sv. birma v nedeljo 20. avgusta, v Dolu v ponedeljek 21. avgusta, pri Sv. Heleni v torek 22. avgusta, v Hotiču v sredo 23. avgusta, na Savi v četrtek 24. avgusta, v Št. Lambertu v petek 25. avgusta, na Sv. Gori v soboto 26. avgusta, na Vačah v nedeljo 27. avgusta.

(Križa v kmetijski družbi.) Somišljenike opozarjamo, da naj se na nobeno stran ne pre-naglijo. Karkoli se zgodi od naše strani, zgoditi se mora korporativno, solidarično. Vsi za enega, eden za vse! Konečno bode imel o nadalj-nem postopanju sklepati shod zaupnikov, ki se snide v pravem času v Ljubljani. Dotlej pa naj somišljeniki pridno pismenim potom izražajo svoje mnenje. Čim več se jih oglasi, tem bolj se bode spoznalo občno mnenje ljudstva.

Načelstvo slovenske gospodarske organizacije.

(Slovenci!) Vabimo Vas k XIV. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo v četrtek, 3. avgusta t. l. na Vrhniki. — Začetek Božji službi ob 9. uri; začetek zborovanju v »Katoliškem domu« ob polu 11. uri. Po zborovanju ob 1. uri bo skupni obed, za kateri naj se udeleženci do 1. avgusta t. l. zglaste z naslovom: »Čitalnica na Vrhniki«. Kuvert brez vina stane 1 gld. 50 kr.

(Odbor meščanskega kluba) je imel 27. tega meseca svojo prvo sejo in si je razdelil posle tako-le: Predsednik veletržec in hišni posestnik Karol Polak; podpredsednik: odvetnik dr. Furlan; tajnik: finančni komisar Janežič; blagajnik: trgovec Fran Petrica. Odbor polaga posebno važnost na ono točko društvenih pravil, ki govori o pospeševanju meščanskih koristi in gmotnega napredka ljubljanskih meščanov in o brambi meščanskih pravic. To bo doseči pri skupnem razgovoru o potrebah meščanstva, po poučnih predavanjih in po dejanskih nastopih za posamezne ude meščanskega kluba. V izvršitev te obširne naloge sestavil se je posebni odsek t. j. dr. Brejč, Janežič, dr. Schweizer in Vencajz, ki bodo poslovali po natančno določenih urah v društvenih prostorih, razpravljali z društveniki njih težnje, jim svetovali, sestavljali prošnje in če treba pri-ožbe v kolikor se tiče njih meščanskih

pravic in fiskalčnih zadev. Tem potom si bo ud meščan dobil lahko na domačem ognjišču brez-plačno pomoč. Nadalje je skrbjeno tudi za glasbeno razveseljevanje, kajti lep zbor pevcev in zajedno udov meščanskega kluba je sestavljen in ker se nahaja tudi sploh več izbornih zavednih glasbenikov med člani, je upati tudi v tej stroki lepega užitka. Za društvo nabavljeni prostori bodo na novo okusno opravljeni in prirejeni, — tako, da pričanja društvo svoje delovanje pod jako ugodnimi okoliščinami. Želeti je le, da se ono meščanstvo, ki je bilo svoj čas kar naravnost izključeno iz narodnih krogov, dosledno pa prezirano, oklene novega prav meščanom pri-rejenega društva in izkorišča sebi v korist njega udobnosti, kajti tukaj dobi vse, kar potrebuje za svoj razvoj.

(Svarilo.) Po raznih krajih Avstrije razširjajo neznani ljudje neko molitev in jo na vse strani pisano razpošiljajo s pristavkom, da je sleherni, ki jo prejme, dolžan pod smrtnim grehom, jo de-vetkrat prepisati in jo pod zavitkom devetim ose-bam poslati. Kdor jo razširja in moli, tako zago-tavljajo neznani gorečniki, on bode vseskozi srečen na zemlji, kdor bi pa ne storil tega, njega zade-nejo razne nezgode. Prišla nam je stvar sicer že pred dalje časom v roke, ali ker se je molitev razširjala le nemško, se nam ni zdelo potrebno svariti. Sedaj pa so jeli molitev razširjati tudi v slovenskem jeziku, toraj moramo javno spregovo-riti o stvari. Molitvi sami, katero prepisujejo in razpošiljajo, ni očitati drugzega, kakor da ni cer-kveno potrjena. Vse drugo pa, kar pristavljajo, je vraža, praznoverje, beganje nerazsodnih ljudi. Komur v roke pride taka pošiljatev, naj jo raz-trga. Gospodje dušni pastirji pa storé prav, če svoje vernike prilično opozoré na to reč.

(Iz Tržiča.) dne 28. julija. »Slovenec« je ob-javil moj poziv, da se rodoljubi v Tržiču zdru-žimo k skupnemu delovanju za narodno pravo. Kdor je ta poziv pazno prebral in nepristransko presodil, je moral pač iz celega srca pritrditi mo-jemu mnenju. Toda »Narod« je v tem pozivu naglo zasledil »klerikalno špekulacijo« in roti tr-žiške liberalce, naj vendar nikari ne sprejmejo kapelanovega nasveta. Vem, da je našim napred-nikom dobro došel »Narodov« komando, ker že itak nimajo nič veselja za resno narodno delo. Nemci imajo prav, da se kar nič ne zmenijo za slovensko slavnost v Tržiču. Saj dobro vedo, da bo ista množica, ki je sedaj navdušeno klicala »živio!«, ob prvi priliki z istim navdušenjem kli-cala »heil!«, in da bo več tistih liberalnih vel-mož, ki so s svojo navzočnostjo poveljevali libe-ralno slavnost, prav tako rado prišlo k slavnostim, katere ob tej ali oni priliki prirejajo naši Ger-mani. Treba je Tržič poznati, potem še le je mo-goče o njem soditi. Toliko zadostuj za sedaj, a zadnja beseda naša to še ni. Slovenski svet pa imej v tem nov dokaz, da je našim liberalcem mnogo več za liberalstvo, nego za narodnost.

Kaplan Nadrah.

(Iz Vipave) nam poročajo: Dne 10. t. m. je toča pobila po občinah Št. Vid, Podraga, Vipava in Budanje. Poškodovala je več ali manj vse polje po dolini, osobito po vipavski občini. Največ škode je na novo cepljenih trtah, ki bi bile drugo ali tretje leto že rodile. Žito je bilo baš dozorelo, a je bilo po toči uničeno, od koruze so mnogokje ostali sami štori. Škodo smo preračunali na 20 do 25.000 gld. Res, da to ni Rothšildovo premo-ženje, toda pomisliti treba, kako naše ljudstvo trpi, da se pošteno preživi. Škoda je tem občut-ljivejša, ker zadeva razmerno ne veliko prebival-stva. Naznanili pa smo sl. c. kr. okr. glavarstvu v Postojini že 11. t. m. in je prosili, naj bi se uradno škoda cenila in nam davki odpisali. Toda še do danes dne 25. t. m. ni bilo ni-kogar od okr. glavarstva. Kaj naj sodimo in kaj poročemo?

(Nove maše.) Jutri bode daroval prvo sv. mašo č. g. Jos. Abram v Štanjelu, č. g. K. Oblak dne 1. avg. pri sv. Antonu v Gorici, č. g. Ciril Vuga dne 6. avg. v Solkanu. Jutri bode v Bar-kovljah pri Trstu daroval prvo sv. mašo č. g. M. Škabar in na Katinari č. g. I. Slamič.

(Domača umetnost.) Pasar gosp. Ivan Kre-gar je naredil za jedno župnih cerkva v Št. Pavlu v Severni Ameriki bogato okrašen kelih v

gotsem slogu od srebra, ki je v ognju pozlačen. Na stojalu ima šest fino izdelanih email-podob Mater Božje, sv. Cirila in Metoda, sv. Jožefa, Jezusovega presv. Srca in sv. Alfonza. — Ele-gantno mapo za diplomu, katero ljubljansko pro-stovoljno gasilno društvo podari svojemu čast-nemu članu g. Fr. Doberletu, je izdelal tukajšnji knjigovez g. Fr. Bonač. Mapa je ročno delo iz belega usnja, lepo okrašena z različnimi okraski ter je izložena v trgovini Gričar & Mejač.

(Z Brezja) nam poročajo: Pri Mariji Pomagaj na Brezju bode letos prvokrat porcijunkula, in sicer 1. avgusta zvečer ob pol sedmih pridiga in litanije; 2. avgusta zjutraj ob pol šestih pridiga in slovesna maša; ob desetih pridiga in slovesna maša. Proti večeru ob pol sedmih litanije in za-hvalna pesem. Oba dneva bo dovolj gospodov spovednikov na razpolago.

(Služba diurnista) se oddá pri c. kr. okraj-nem glavarstvu v Kamniku z mesečno plačo 30 gld.

(Tehniki-doktorji.) Te dni je bila deputacija tehnikov pri naučnem ministru, kjer so zvedeli, da je vlada že izgotovila načrt glede naslovnega vprašanja. Vsak tehnik, ki dovrši državne izpite, dobi naslov »inženér«, kateri pa naredi rigoroz iz določenih tehničnih predmetov, dobi naslov »doctor rerum technicarum«.

(Poštni nabiralnik) dobé s 1. avgustom v To-mišlju pri Igu.

(Strela) je 21. t. m. udarila v čedo ovac, ki so se pasla na pašniku med Zagorjem in Juršicami. Od 140 ovac jih je strela ubila 43.

(C. kr. obrtne strokovne šole v Ljubljani.) Ravnateljstvo je izdalo poročilo za minolo šolsko leto, kateremu povzamemo nastopno: Koncem šol. leta je bilo v vseh štirih letnikih na oddelku za obdelovanje lesa 77 učencev, v risarsko šolo je hodilo 79 učencev. Od rednih učencev je bilo 78 Slovencev, 5 Nemcev, 3 Hrvatje. Šola za umetno vezenje in čipkarstvo je imela tri oddelke in stela 62 učenk, in sicer 58 Slovenk, 18 Nemk, 2 Če-hinji in 3 Italijanke. Ustanove in podpore so znašale 3300 gld. Prihodnje šolsko leto se prične 18. sept.

(Ljubljanski delavci!) Jutri, v nedeljo k jav-nemu shodu, ki bode ob 1/2.10. uri dopoldne na vrtu starega strelišča. Dnevni red: Volilna pre-osnova za mestni zbor. — Pridite v obilnem šte-vilu! Sklicatelj.

(Protestni shod) proti podraženju sladkorja prirede, kakor čujemo, ljubljanski kršč. socialci v nedeljo, dne 6. avgusta ob 1/2.10. uri dopoldne na vrtu starega strelišča.

(Tridesetletni jubilej) svojega delovanja kot cerkvena pevka praznuje jutri občeznana vrla al-tistka cerkvenega zbora tukajšnje župne cerkve sv. Jakoba gospodična Marica Drachsler. — Mnoga še leta!

(Književnost.) »Vzgoja in omika ali izvir sreče« je naslov novi, 254 strani obsežni knjigi, ki jo je spisal g. Jožef Valenčič. Knjiga se dobiva samo pri g. pisatelju v Ljubljani, Stari trg, št. 4, III. nadstropje, in stane 1 gld. 80 kr., s poštnino izven Ljubljane 10 kr. več. O priliki izpregovo-rimo več o tej knjigi.

(Č.su primerno.) Trgovec svojemu pomočniku, ki pride ves spehan dve uri prepozno v proda-jalnico: »Kje pa vendar hodite tako dolgo? Saj imate na razpolago motorni voz!« — Pomočnik: »To je ravno! Pokvarila se mi je zavornica, z voza nisem mogel skočiti in sem bil toraj pri-siljen tako dolgo vozariti po mestu, dokler ni bil porabljen bencin«.

(Sejmi po Slovenskem od 31. julija do 5. av-gusta.) Na Kranjskem: 31. v Kostanjevici, Lu-kovecu, Šmartnem pri Litiji in v Telčah; 1. v Kranji, Vinici in Osilnici; 2. v Dolu; 3. v Čr-nomlju; 5. pri Sv. Volbenku, na Gori pri Rib-nici, v Krašnji, Dolih, na Vidmu in v Vrhovcu pri Kočevju. — Na slov. Štajerskem: 31. v Ormožu, Kostivnici, Konjicah in v Dobu pri Hrast-niku; 2. na Ptujem in pri Sv. Lenartu; 5. v Tr-bovljah, Ptuju, Loki in v Lembergu. — Na Ko-roškem: 5. v Črni pri Pliberku. — Na Pri-morskem: 1. v Dutovljah; 2. v Pazinu in Hr-peljah; 3. v Gorici; 4. v Glemoni; 5. v Vidmu.

Društva.

(Občni zbor šentpeterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) vršil se boče v ponedeljek dne 31. tega meseca ob 8. uri zvečer na vrtu gospe Marije Černetove (Pri Jerneju) na sv. Petra cesti št. 87 po sledečem redu: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev odbora. 5. Volitev pregledovalcev računov. 6. Volitev odposlancev k 14. redni veliki družbeni skupščini. 7. Slučajnosti. K prav mnogobrojni udeležbi najljubšeje vabita vse častite člane odbora. — NB. Nečlani, kateri pa žele pristopiti k podružnici, dobro došli!

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je danes vročil gospod Ivan Jebačin zopet 100 gl. To je že peti stotak, katerega je omenjeni gospod kot zalagatelj družbine kave in sladne kave položil na domovinski oltar. Slovenci! kupujte in zahtevajte vselej in povsod le tega izbornega domačega blaga, ker s tem ne koristite le sebi, ampak posredno tudi skrbite za pokup in vzgojo slovenski deci. Trdno se nadajamo, da bode v prihodnje tem načinom še bolj podpirali prevažno našo šolsko družbo; zato se vam v tem smislu že v naprej iskreno zahvaljujemo.

Narodno gospodarstvo.

Tomaževa žlindra.

Izvolite na podstavi § 19. tiskovnega zakona pod zaglavjem »Narodno gospodarstvo« sprejeti sledeči popravek članka »Tomaževa žlindra«, ki je bil priobčen v 161. števil. cenj. Vašega lista z dne 17. julija t. l.

1. Ni res, da »Gospodarska zveza« za to prodaja fosfatno moko za 20 kr. cenejše nego podpisana družba, ker je dobila »ugodne pogoje nakupovanja«, res je pa, da jo »Gospodarska zveza« dobi le za tisto ceno, katero je podpisana družba dogovorila že meseca februarja s prodajalnim birojem fosfatnih tvornic, t. j. po 16 kr. kilogram-procent skupne fosforove kisline loco Trst, in res je, da »Gospodarska zveza« prodaja fosfatno moko v Ljubljani z izgubo 50 kr. pri 100 kg. ako jo res oddaja po objavljeni ceni.

2. Ni res, da c. kr. kmetijska družba prodaja 18 odstotno fosfatno moko po gl. 284 100 kg., res je pa, da jo prodaja po gl. 290, ker njo samo in vsakega drugega stane v Trstu gl. 288, k čemur družba pribije še 2 kr. za režijske stroške. Vožarino v Ljubljano plača družba iz posebnih svojih dohodkov.

3. Ni res, da družba prodaja 17 in 16 odstotno fosfatno moko in ni res, da bi bila ona za tako fosfatno moko določila sploh kako ceno, res je pa, da prodajalni biro fosfatnih tvornic v Pragi od slej naprej na Kranjsko niti ne sme prodajati slabše fosfatne moke od 18 odstotne.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

V Ljubljani, 27. julija 1899.

Predsednik:

Murnik.

Ravnatelj:

Gust. Pirč.

Na ta popravek odgovarjamo:

1. Res je, da prodaja »Gospodarska zveza« Tomažovo žlindro za celih 20 kr. (oziroma 26 kr.) ceneje, kakor c. kr. kmetijska družba, in da nima pri tej svoji kupčiji (odnosno posredovanju) niti vinarja izgube, to pa vsled dobljenih ugodnostij. Na svoj račun preskrbi »Gospodarska zveza« le preskušnjo uzorcev, da vsacemu članu-naročniku lahko izpriča, da odgovarja došlo gnojilo istemu, katero je naročil. Kake ugodnosti je podpisana dobila, tega pa ista ne bode obesila na veliki zvon, kakor tudi isti ne, kedor jih je dal, toliko razsodnosti pripisujemo vsacemu. Pri-pomniti nam je le, da vsak človek ni trgovec.

2. Zanikanje naše trditve, da ne prodaja c. kr. kmetijska družba 100 kg. Tomaževe žlindre po gl. 284, ampak po gl. 290, pokaže pa samo še večji razloček med cenami podpisane in omenjene družbe.

3. Zelo čudno se nam pa dozdeva zanikanje kmetijske družbe, da ne prodaja 16 in 17% Tomaževe žlindre, saj nihče tega trdil ni, cene so pa bile stavljene le v to svrhu, da se razvidi razmerje.

Sploh pa podpisana ni hotela s svojo notico pričeti polemike s c. kr. kmetijsko družbo, ampak le naznaniti svojim naročnikom, da ni resnična govorica, katera se je raznesla, da prodaja »Gospodarska zveza« za 30 kr. dražje omenjeno umetno gnojilo, kakor c. kr. kmetijska družba, ampak še ceneje ko slednja.

„Gospodarska zveza“.

Ravnatelj: Sajovic.

Telefonska in brzojavna poročila

Beljak, 29. julija. Včeraj so sklenili mestni očetje, da dobi šolska ulica ime „Bismarkova ulica“.

Dunaj, 29. julija. Klub liberalnih občinskih odbornikov zahteva izredno sejo mestnega zbora, v kateri naj bi se ugovarjalo povišanju sladkornega davka. Odločitve o tej zahtevi pričakujejo šele v ponedeljek, ko se vrne župan s potovanja.

Cetinje, 29. julija. Poroka prestolonaslednika se je izvršila na najslovesnej način. Car Nikolaj je podaril nevesti dragocen ovrtnik z briljanti.

Belgrad, 29. julija. Vuković, urednik „Srbske zastave“, je bil zaradi žaljenja sodišča obsojen na deset dnij zapora. Preiskava proti napadniku se prične sredi prihodnjega tedna.

Belgrad, 29. julija. Nagli sod je obsodil včeraj nekaj oseb na manjše zaporne kazni in jednega obtoženca v šestletno ječo. Vse (?) obravnave se vrše javno in se bodo vršile tudi tedaj, ko bo na vrsti napadovalec sam.

Bukarešt, 29. julija. V kratkem se vrši tu shod Albancev, ki bo sestavil oklic na evropske velesile s prošnjo, naj priznajo neodvisnost albanskega naroda.

Haag, 29. julija. Po zunanjem ministru grofu Muravjevu se je zahvalil car ruskemu zastopniku Staalu ter mu čestital na doseženemu uspehu.

Pariz, 29. julija. General Negrier se namerava posloviti od armade, da bo tem ložje nadaljeval svoje delo na političnem polju.

Nanoy, 29. julija. Tukaj so danes prijeli nekega človeka, ki je intimno občeval z nemškimi častniki v Dieuze in Chateausalins.

Štampila so:

27. julija. Marija Novak, zasebnica, 90 let, sv. Petra cesta 74, ostarelost. — Štefanija Gašparčič, delavčeva hči, 19 mes. Vodmat 42, pljučnica.

V bolnišnici:

27. julija. Angela Klemenž, kajžarjeva hči, 3 leta, Atrophia universalis.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 28. julija 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 838 do gl. 840
Rž za jesen	» 686 » » 688
Tursica za sept.-okt.	» 505 » » 507
Oves za jesen	» 573 » » 574

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opo- kovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
28	9. zvečer	733.3	17.4	sl. sever	del. jasno	
29	7. zjutraj	729.4	16.2	sl. jvzh.	oblačno	1.3
	2. popol.	737.7	24.7	sr. vzjvzh.	pol. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 19.2°, normale: 19.9°.

Tržne cene v Ljubljani

dné 29. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	10	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	8	Surovo maslo,	90
Ječmen,	7	Jajce, jedno	2
Oves,	6 50	Mleko, liter	8
Ajda,	8 20	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	8 50	Telečje	58
Koruza,	5 80	Svinjsko	68
Krompir,	3	Koštrunovo	36
Leča, hkl.	11	Piščanec	55
Grah,	12	Golob	20
Fižol, m. stot.	10	Seno, m. stot.	1 70
Maslo, kgr.	1	Slama,	1 60
Mast,	72	Drva trda, 4 kub. m.	6 50
Špeh svež,	60	„ mehka, 4 „	4 80

Gostilna pri „Virantu“ na vrtu.

Danes zvečer, jutri zjutraj in popoldne o priliki

žegnanja pri sv. Jakobu

svirajo zagrebški tamburaši.

Vstop je prost.

Najboljša vina in jedila ter točno postrežbo priporoča

639 1—1

Tosti.

Emajlna glasura, prava, uporabljiva za predmete, kateri se mnogo rabijo, n. pr. umivalniki, železje, les, koštar, kamniti predmeti, vodovodne škockle, kojim dá porcelanu slično prevlako. V škaticah po 1/2 in 1 Ko. se dobiva pri trdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. — Vnanja naročila po povzetju. 228 3 12—5

Cerkvenik,

samskega stanu, dober, priden in zvest, z dobrimi spričevali, želi **premeniti službo** bilo v mestu ali na deželi.

Naslov pové upravništvo »Slovenca«. 632 2—2

Nove šolske klopi

633 so po nizki ceni na prodaj 3—1

v Ljubljani, Parne ulice št. 8.

Stanovanje,

pritlično, 3 sobe s pritiklinami, oddá se **takoj na Domobranski cesti štev. 1** po nizki ceni. 631 3—2

Moka

iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju

oddaje se po engros-cenah 259 44-20

v plombriranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalnic

Maksa Domicelj-a

v Ljubljani, Rimska cesta vis á vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.

Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Triljeri (čistilni stroji za žito v natančni izvršitvi. **Sušilnice za sadje in zelenjavo.** — Škropilnice proti peronosperli, zlobojani se-tav Vermorelov. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše). — Slamoreznice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

G. HELLER na Dunaju,

II/2 Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo. 287 20-13

V strokovno dovršeno izvrševanje stavbinskih kleparskih, stolpnih in strešnih krovskih del

594 7—2

se priporoča prečastiti duhovščini, gg. podjetnikom in slavnemu občinstvu

ALOJZIJ LENČEK, stavbinski in galanterijski klepar v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 21.

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 36

Kot zastopnik edino domače zava-
rovalnice banke „Slavije“, ki uživa obče
zaupanje in po svoji razsežnosti jamči za
varnost, priporoča se 628 2-2

Vek. Pečar
v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 4.
Na vprašanja se radovoljno odgovarja.
Retur - znamke naj se priložijo.

J. SOKLIC
v Ljubljani, Pod Trančo 1
priporoča osebno prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izborna svojo zalogo

Tovarniška zaloga
lojdatih klobukov c. kr. dvornih
zaloznikov A. J. Pichler v Gradci.

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov, 202 7
turistiških klobukov, čepic,

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.
lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.
Kemične analize odličnih stro-
kovnjakov, kateri so v
železnatem vinu
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmiraj potrdili navedeno množino
železa, so najboljši spričevalo ter
dajejo največje porušstvo za njega
učinek.
To vino je kaj dobro za slabo-
krvne, nervozne in vsled bolezni
oslabele osebe, za blede, sloke
(suhe) in bolehave otroke.
Cena poliliterski steklenici 1 gld.
Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštnino
plačajo p. n. naročniki. 827 48

Najnižje cene.
Največji izbor
Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

147 18

Znamenito!
100 gld.
Za to nizko ceno pošiljam proti
enoletnemu jamstvu jako moderno
kolo I. vrste za gospe ali gospode.
Po solidnosti in lahkem teku ga ne prekosi noben drug fa-
brikat, čeravno bi dal trikrat toliko. Kolo z vso opravo,
zadelano, s pismeno garancijo 100 gld. netto, 10 gld. je pla-
čati naprej, ostalo po povzetju. — Cenik brezplačno.
Prva dunajska hiša za kolesa: **M. Rundbakin**, Dunaj IX.,
Berggasse 3. 505 10-10

Lorenc Zdešar
na Glineah pri Ljubljani
priporoča svojo
žganjarnico
in naznanja, da ima zdaj že novi brinjevec iz
letošnjega italijanskega brinja, kakor tudi posebno
dober borovničevac iz črnih jagod liter po
1 gld. 35 kr., ter tudi črešnjevac liter po 1 gld.
10 kr., vse novo, čisto naravno blago. 610 2-2

Razglednice,
krasno dovršene, 20—25 gld. tisoč komadov.
Naročila sprejema
ANTON JERKIČ,
fotograf v Gorici, Primorsko.
Na željo pride razglede sam fotografovat in
sicer brezplačno. 512 8

100 do 300 gld.
na mesec lahko pošteno
zaslužiti sleherni ter povsod
brez zgube, ako hoče pro-
dajati postavne dopuščene
srečke in državna pisma.
Ponudbe na Ludovika
Oesterreicher, Budapest VIII.,
Deutschgasse 8. 596 10-3

Naznanilo.
Posestvo na prijaznem Zg. Rožniku pri Ljubljani
s cvetočim gostilničarskim obrtom je na prodaj. — Polo-
vica domenjene cene bode takoj izplačati. — Druge pogoje izvedo resni
kupovalci pri lastniku **Matiji Peršin-u** na Zgornjem Rožniku.
Posredovalci se odklanjajo. 636 3-1

Slajerska deželna
Rogaška
slatina
Tempelski-vrelec
najboljša osvežujoča pijača
Styria-vrelec
svetovno znana zdravilna voda.
Samo pri nas se v 20 letih izmed mnogih veljavnih najbolj je priporočena
vzganjo na zamašku. St. Landschaft Rohitscher!

449 6-3

O. št. IV. 1046/96
4.
Oklic.
630 1-1

Mlin ob Ljubljani
v Zgor. Hrušici št. 15
s stopami, gospodarskimi poslopi in zemljišči, odda se v
najem ali se prodaja
Ponudbe je staviti do 15. avgusta l. l. gospodu Alojziju Zajec v
Ljubljani, Rimska cesta št. 4, kot oskrbniku ml. dedičev.
C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, oddelek I.,
dné 15. julija 1899.

Na prodaj sta
iz proste roke
graščini Amthofen in Melletin
pri Lučah na Štajerskem
z vsem posestvom in inventarjem skupno ali na drobno. Po-
sestvo meri 164 oralov in sicer je polja in travnikov 20 oralov, vinogradov
20 oralov, neposekanega gozda 60 oralov, ostalo so vrtovi in pašniki.
Cenita se obe posestvi na 65.000 gld.
Natančneje se poizve pri gospej Fani Jenko - Pa'er, Amthofen, pošta
Ehrenhausen pri Lučah (Leutschach) Štajersko. 637 3-1

Št. 25.342. 627 3-2

Razpis.
Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dné 18. julija 1899 razpiše se na
cesar Franc - Jožefovi mestni višji dekliški šoli v Ljubljani
služba stalnega učitelja.
Prosilec je izkazati, da so izprašani iz III. skupine za meščanske šole in se mo-
rajo zavezati, da se v najkrajšem času priuče trgovskemu knjigovodstvu. Bodočemu
stalnemu učitelju, ki bode obvezan poučevati do 24 ur na teden, se določi temeljna plača
in petletnica, kakoršne imajo učitelji na meščanskih šolah na Kranjskem, stanarina njegova
pa bode znašala 250 gld. na leto.
Prošnje je po predpisanem potu vlagati
do 15. avgusta 1899
pri podpisnem magistratu.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 23. julija 1899.

Dr. Peter Košenina
okrožni zdravnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 66,
I. nadstropje
prične prakso z današnjim dnem ter ordinuje
dopoldne od 9. do 11. ure in eventuelno popoldne
od 1. do 2. ure.

Josip Kastelic,

krojaški mojster
v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4.
priporoča se prečast. duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno
talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, oingulum in vsako-
vrstne šemise, kakor tudi vsa druga
v to stroko spadajoča dela na-
tatančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me
blagovoli počastiti s cenjenimi naročili,
zagotavljam, da bo vedno vedno skrbel,
da izvršim vsako naročilo v največjo za-
dovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo
dobro urejeno krojaško delavnico,
v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.
Zunanja naročila točna. — Cene pri-
merno nizke. 519 31-9

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

464 8-3

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Pozor

kolesarji!

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako
znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria št. V.

399 26

Zastopnik tvrdke: Josip Polak.

Tovarniška cena!

Tovarniška cena!

POZOR!

Podpisana tvrdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim dru-
štvom, občinam in župniščem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi
kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami, pod ugodnimi plačilnimi
pogoji tudi na obroke.

Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

89 12-12

podružnica R. A. Smekal.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo. — Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja,
se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko
spadajoče naročke in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK 618 20-2

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vazenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 250 52-21

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Dobiva se povsod.

905 (36-25)

Sarg's Kalodon

— Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob. —

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec

v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne
do dne po 4 1/2 %.
Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 28. julija.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 30 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 10 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 05 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	96 » 40 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	908 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	384 » 75 »
London vista	120 » 60 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	53 » 82 1/2 »
20 mark	11 » 76 »
10 frankov (napoleonor)	9 » 54 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 50 »
C. kr. cekini	5 » 66 »

Dne 28. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 » 75 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 » 80 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 75 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » — »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 » 70 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » — »
Priporitetne obveznice državne železnice	214 » 50 »
» južne železnice 3%	167 » — »
» južne železnice 5%	121 » 50 »
» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	160 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 60 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	84 » 25 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 50 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	— » — »
Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3240 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	438 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	75 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	105 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	255 » 55 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	182 » — »
Papirnih rubljev 100	126 » 87 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.